

نلسون ماندلا یک عمر در خدمت سرمایه

صدای انترناسیونالیستی

Homepage: www.internationalist.tk

E-mail: internationalist.voice@gmail.com

"امام خمینی نه تنها رهبری بزرگ برای ایران بود، بلکه رهبری برای تمامی نهضت‌های آزادیبخش جهان به شمار می‌رفت و چالش بسیار عظیمی که او در مبارزه با یکی از طاغوت‌های زمان انجام داد، گویای شجاعت ستایش برانگیزی است که فقط ایشان می‌توانست از خود نشان دهد و این افتخار بزرگی بود که توانستم برای دومین بار در کنار مرقد امام خمینی حاضر شوم و به ایشان ادای احترام کنم." [۱] نلسون ماندلا در دیدار با خامنه‌ای

نلسون ماندلا رئیس‌جمهور پیشین آفریقای جنوبی و رهبر کنگره ملی آفریقای جنوبی در ۱۴ آذر ۱۳۹۲ درگذشت. پرچم‌ها در مقر سازمان ملل در نیویورک به احترام نلسون ماندلا به حال نیمه‌افراشته درآمد. وسایل ارتباط جمعی بورژوازی، ایدئولوگها و رهبران بورژوازی از هر گوشه جهان در ستایش این قهرمان سخن گفتند. او را به عرش اعلا رساندند و یک مراسم یادبود تاریخی برایش ترتیب دادند. «بان کی مون» دبیر کل لانه دزدان (سازمان ملل) او را "غول عدالت و قهرمان" خطاب کرد.

در جناح چپ سرمایه، اما زندگی او را به دو دوره تاریخی متفاوت، یعنی قبل و بعد از به قدرت رسیدن تقسیم می‌کنند که در دوره اول نقش انقلابی و رادیکال داشته و در دوره دوم نقش سازشکارانه و ضد انقلابی ایفا کرده است. برخلاف عوام فریبی‌های جناح‌های راست و چپ سرمایه، نلسون ماندلا همیشه متعلق به جنبش بورژوازی و یکی از قهرمانان جنبش بورژوازی بوده است. او همیشه نقشی ضد انقلابی، ارتجاعی داشته و در مقابل مبارزات مستقل طبقه کارگر بوده و از منافع بورژوازی دفاع کرده است.

نلسون ماندلا در خانواده‌ای نسبتاً مرفه که پدرش «عضو شورای سلطنتی تمبو» بود، بدنیا آمد و در مدارس که با سبک غربی آموزش داده می‌شد تحصیل کرد و سرانجام در دانشکده «وسلی» که بیشتر خانواده سلطنتی در آن مشغول به تحصیل بودند به تحصیل پرداخت و نهایتاً در دانشگاه «ویتواتررند» به تحصیل حقوق پرداخت. نلسون ماندلا از دهه ۵۰ میلادی در فعالیت‌های کنگره ملی آفریقا نقش اساسی داشت و حدود ۲۷ سال از عمر خود را در زندان‌های آفریقای جنوبی گذرانده است. کنگره ملی آفریقا توسط تعدادی از وکلا و روزنامه‌نگاران تحصیل کرده در غرب تاسیس شد که هدف آن احقاق حقوق شهروندی اکثریت سیاه پوست آفریقای جنوبی بود.

چپ‌ها سعی می‌کنند به نلسون ماندلا و کنگره ملی آفریقا تا قبل از دهه ۹۰ میلادی نقش مترقی و انقلابی بدهند. اما نلسون ماندلا با صراحت کلام این عوام فریبی جناح چپ سرمایه را تکذیب می‌کند و تأکید می‌کند که کنگره ملی آفریقا و به تبع آن شخصیت برجسته آن یعنی نلسون ماندلا هرگز خواهان تغییرات انقلابی در ساختار اقتصادی کشور نبوده و حتی به شکل صوری نیز بربریت سرمایه‌داری را محکوم نکرده است. نلسون ماندلا این چنین می‌گوید:

"کنگره ملی آفریقا در هیچ دوره‌ای از تاریخ خود خواهان تغییر انقلابی در ساختار اقتصادی کشور نبوده و تا آنجائی که بخاطر دارم هرگز جامعه سرمایه‌داری را محکوم نکرده است." [۲]

با ورود سرمایه داری به عصر انحطاط و گندیدگی خود، جنبش های ملی نیز نقش نیروی پیاده را در اختلافات امپریالیستی ایفا کرده اند. دولت و ملت آزاد در دوران انحطاط سرمایه داری نمی تواند وجود داشته باشد، چرا که دولت اجبارا باید خودش را در شیوه تولید سرمایه داری ادغام کند و در بازار جهانی شرکت کند. بیش از صد سال قبل روزا لوکزامبورگ این چنین می نویسد:

"تا زمانی که یک دولت سرمایه داری است و اجازه میدهد تمام زندگی درونی و بیرونی اش توسط سیاست جهانی امپریالیستی تعیین شود، نه در زمان جنگ یا صلح، هیچ یک از فعالیتهايش کمترین رابطه ای با حق تعیین سرنوشت ملی نخواهد داشت [۳]."

باز هم بر خلاف عوام فریبی های جناح های متفاوت سرمایه، ما قبلا هم تاکید کرده ایم که پایان یافتن تبعیض نژادی یا آپارتاید در آفریقای جنوبی از نیاز مبرم سرمایه برای انباشت سرمایه ناشی می شود. آفریقای جنوبی مهمترین اقتصاد قاره آفریقا است و از ذخائر بسیار زیادی برخوردار است و از لحاظ منابع معدنی یکی از مهمترین کشورهای دنیاست.

در دوره آپارتاید از سوئی بدلیل شرایطی که آپارتاید و تبعیض نژادی بر جامعه تحمیل کرده بود و از سوی دیگر وجود اعتصابات و اعتراضات کارگری، فعالیت و متابولیسم دولت آپارتاید را با مشکلات جدی روبرو کرده بود. این معضلات رشد اقتصادی آفریقای جنوبی را محدود کرده بود و انباشت سرمایه با محدودیت هائی روبرو شده بود. در چنین شرایطی سرمایه برای رشد اقتصادی و انباشت بهتر سرمایه خواهان تغییراتی در نظام سیاسی شد. کنگره ملی آفریقا و در راس آن نلسون ماندلا نقش این ناجی را پیدا کرد تا سرمایه داری آفریقای جنوبی را از بن بستی که در آن گرفتار شده بود، نجات دهد. بدنبال آن حکومت آپارتاید به حکومت کنگره ملی آفریقا تغییر پیدا کرد، نلسون ماندلا رئیس جمهور شد، که نتیجه آن دو برابر شدن رشد اقتصادی آفریقای جنوبی بود. در پاداش چنین کاری به «نلسون ماندلا» و «دوکلرک» در سال ۱۳۷۲ مشترکاً جایزه صلح نوبل سرمایه اعطاء شد.

انتقال بخشی از قدرت اقتصادی از بورژوازی سفید پوست به بورژوازی سیاه پوست خواست کنگره ملی آفریقا بوده است. بخشی از نتیجه سالها حکومت کنگره ملی آفریقا شکل گیری طیف جدیدی از بورژوازی سیاه پوست بوده است. به عنوان نمونه معدن «گلد وان» یکی از معروفترین معدنها دوسال پیش توسط «زادوا ماندلا» نوه نلسون ماندلا و «خولوبیوس زوما» برادر زاده زوما خریداری شده است.

قطعا طبقه کارگر آفریقای جنوبی در سرنوشتی آپارتاید نقش مهمی ایفا کرد، همانطور که طبقه کارگر ایران نقش مهمی در سرنوشتی نظام شاهنشاهی ایفا کرد. البته این مسئله نه به مفهوم بهتر شدن شرایط برای طبقه کارگر و اقشار تحتانی جامعه بود بلکه بر عکس همانند ایران به بی خانمانی بیشتر طبقه کارگر آفریقای جنوبی نیز منجر شد. نرخ بیکاری به حدود ۴۰ درصد افزایش یافت و ۵۰ درصد جمعیت زیر خط فقر زندگی می کنند.

اگر در دوران آپارتاید، علت شرایط نابسامان طبقه کارگر را حاکمیت سفید پوستان معرفی میکردند، قتل عام کارگران اعتصابی در آفریقای جنوبی، توسط پلیس سیاه پوست یک حقیقت دیگری را نیز

آشکارا به تصویر میکشد که نبرد طبقاتی سیاه یا سفید، اروپائی، آسیائی و اروپائی نمیشناسد. هر جا که سرمایه منافع خود را در خطر ببیند تنها با قتل عام پاسخ میدهد.

هدف نهائی ما جامعه بدون طبقات است. در یک جامعه بدون طبقه استثمار انسان از انسان منسوخ می شود، ظلم و ستم از گروههای قومی کوچکتر مفهومی نخواهد داشت، بلکه رشد آزادانه هر گروه مردمی شرط رشد همه گروههای مردمی خواهد بود. "به جای جامعه کهن بورژوازی، با طبقات و تناقضات طبقاتی اش، اجتماعی از افراد پدید می آید که در آن تکامل آزادانه هر فرد شرط تکامل آزادانه همگان است.

م جهانگیری

۲۸ آذر ۱۳۹۲

یادداشت ها:

[۱] پایگاه اطلاع رسانی و خبری جماران

http://jamaran.ir/fa/NewsContent-id_۳۳۱۲۱.aspx

[۲] از کتاب مسیر طولانی بسوی آزادی از نلسون ماندلا (ترجمه توسط ما انجام گرفته)

[۳] بحران سوسیال دموکراسی - روزا لوکزامبورگ - فصل هفتم